

STANOWISKO Nr 76/24/P-IX
PREZYDIUM NACZELNEJ RADY LEKARSKIEJ
z dnia 30 września 2024 r.

**w sprawie projektu ustawy o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach
związanych z usuwaniem skutków powodzi oraz niektórych innych ustaw**

Prezydium Naczelnej Rady Lekarskiej po zapoznaniu się z projektem ustawy o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi oraz niektórych innych ustaw, przekazanym przy piśmie Zastępcy Szefa kancelarii Sejmu - pana Dariusza Salamończyka z dnia 26 września 2024 r. (znak: SPS-WP.020.227.3.2024) popiera rozwiązania zawarte w przedmiotowym projekcie w zakresie, w jakim zmierzają do zachowania ciągłości dostępu pacjentów do świadczeń opieki zdrowotnej na terenach objętych skutkami powodzi i zapewnienie możliwości działania podmiotów świadczących usługi medyczne.

Za zasadne samorząd lekarski uznaje dodanie ustępu 3a do art. 1 ustawy z dnia 16 września 2011 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi przewidującego, że podmioty wykonujące działalność leczniczą, które poniosły szkodę w wyniku powodzi, będą mogły się ubiegać o pożyczki, o których mowa w rozdziale 3 tej ustawy – są to pożyczki, które po wykorzystaniu i właściwym rozliczeniu podlegają umorzeniu.

Zastrzeżeń kierunkowych nie budzi projektowany art. 40a ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi, który przewiduje utworzenie prowadzonego przez wojewodę wykazu podmiotów wykonujących działalność leczniczą dla świadczeń opieki zdrowotnej, w tym transportu sanitarnego, wykonywanych w związku z przeciwdziałaniem skutkom powodzi. Doprecyzowaniu powinien jednak ulec zakres zastosowania tego przepisu co do zdefiniowania „świadczeń opieki zdrowotnej udzielnych w związku z przeciwdziałaniem skutkom powodzi” – poprzez wskazanie czy chodzi o wszystkie świadczenia opieki zdrowotnej na terenie objętym powodzią, czy tylko określone ich kategorie.

W związku z trudnościami związanymi z powodzią, takimi jak zniszczenia i zalania niektórych pomieszczeń placówek medycznych i ograniczonym dostępem do personelu medycznego zasadne są zmiany w art. 40b ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi, gdzie proponuje się

możliwość zgłoszenia zmiany miejsca i warunków wykonywania świadczeń opieki zdrowotnej, w tym dotyczących personelu medycznego realizującego tę umowę, po uzyskaniu zgody Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia, z wyłączeniem wymogów dotyczących realizacji tej umowy wynikających z przepisów odrębnych. Jest to przejaw elastycznego podejścia, wymaganego w obecnych, nadzwyczajnych okolicznościach.

Zasadne jest także rozwiązanie zaproponowane w art. 40c ustawy, przewidujące, że w razie ograniczenia dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej na terenach objętych skutkami powodzi, po uzyskaniu zgody Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia, podmiot wykonujący działalność leczniczą, który nie posiada umowy o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych albo posiada umowę i udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej w innym rodzaju lub zakresie będzie miał prawo do wynagrodzenia za udzielone świadczenia opieki zdrowotnej. Prezydium Naczelnej Rady Lekarskiej – z uwagi na dynamikę procesów leczniczych i kierując się troską o zabezpieczenie interesów pacjentów – proponuje, aby przepis umożliwił uzyskanie zgody Prezesa NFZ na uzyskanie wynagrodzenia za te świadczenia także po ich faktycznym udzieleniu (zgoda wsteczna). Rozwiązania takiego wymaga nadzwyczajna sytuacja, w jakich świadczenia te są udzielane.

Pozytywnie należy ocenić także przewidziana w art. 9 projektu ustawy możliwość odpisania kosztów zakupu nowej kasy fiskalnej, jeżeli poprzednia uległa uszkodzeniu przez powódź.

Prezydium Naczelnej Rady Lekarskiej chce stanowczo podkreślić, że dostęp do świadczeń opieki zdrowotnej jest kluczowym elementem funkcjonowania państwa, jego zasobem strategicznym, dlatego władze państwowe powinny podjąć wszelkie możliwe działania aby łagodzić skutki takiego nadzwyczajnego zdarzenia jak powódź, która dotknęła wielki obszar naszego kraju. Chodzi zatem nie tylko o placówki bezpośrednio dotknięte skutkami powodzi, które wymagają odbudowy, naprawy infrastruktury i podobnych działań naprawczych, ale też te placówki medyczne, które na skutek powodzi czasowo utraciły znaczną część swoich pacjentów i tym samym płynność rozliczania zakontraktowanych z NFZ świadczeń. Samorząd lekarski zwraca uwagę, że projektowana ustawa nie przewiduje rozwiązań, które pozwoliłyby zapewnić funkcjonowanie placówek medycznych finansowanych ze środków publicznych, które bezpośrednio nie ucierpiały na skutek fali powodziowej, ale znajdują się na obszarach dotkniętych przez powódź. Należy spodziewać się, że podmioty te nie będą w stanie

zrealizować pełnej liczby zakontraktowanych z Narodowym Funduszem Zdrowia świadczeń, np. z uwagi na to, że pacjenci zajęci odbudową swoich domostw będą rezygnowali z planowych świadczeń zdrowotnych czy będą mieli problemy z dotarciem na umówioną znacznie wcześniej konsultację specjalistyczną albo zabieg. Należy zatem rozważyć wprowadzenie planu pomocowego dla placówek medycznych, które w okresie bezpośrednio po powodzi nie będą w stanie zrealizować zakontraktowanej liczby świadczeń. Postuluje się zatem wprowadzenie na ten okres szczególnych zasad rozliczenia tych świadczeń z Narodowym Funduszem Zdrowia, np. poprzez zastosowanie rozliczenia ryczałtowego w kwocie obliczonej na podstawie realizacji planu rzeczowo-finansowego przed powodzią lub wprowadzenie innych instrumentów pomocowych pozwalających zachować płynność funkcjonowania i finansowania danej placówki medycznej. Państwo powinno podjąć stanowcze działania, aby powódź nie była przyczynkiem do zmniejszenia liczby podmiotów, które udzielają pacjentom świadczeń zdrowotnych.

Ponadto Prezydium Naczelnej Rady Lekarskiej postuluje, aby możliwie szeroki zakres zastosowania znalazł obowiązujący już art. 30 ustawy z dnia 16 września 2011 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi oraz powiązany z nim projektowany art. 30a ustawy, tak aby nie budziło wątpliwości, że zwolnienie od podatku dochodowego obejmuje także lekarzy prowadzących praktyki w zakresie, w jakim otrzymają darowizny lub nieodpłatne albo częściowo odpłatne świadczenia na ich odbudowę, a także lekarzy, którzy otrzymają tego rodzaju darowizny i nieodpłatne świadczenia w związku z odbudową swoich domów czy mieszkań.

SEKRETARZ

Grzegorz Wrona

WICEPREZES

Klaudiusz Komor